

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 2 października 2025 roku

Sprawa: Petycja w sprawie wprowadzenia minimalnej kwoty
wolnej od zajęcia egzekucyjnego dla prowadzących
jednoosobową działalność gospodarczą
Znak sprawy: DTS8.056.2.2025
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan ...

Odpowiedź na petycję

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na Pana wystąpienie z dnia 29 lipca 2025 r. zawierające postulat podjęcia działań legislacyjnych zmierzających do wprowadzenia przepisów zapewniających minimalną kwotę wolną od zajęcia egzekucyjnego dla osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą przekazuję poniższe stanowisko.

Zakwalifikowanie pisma jako petycji

Mając na uwadze treść Pana wystąpienia, jego rozpatrzenie wymaga zastosowania trybu ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach¹.

Zgodnie z art. 2 ust. 3 tej ustawy przedmiotem petycji jest żądanie dotyczące zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

Pana wystąpienie dotyczy zapewnienia minimalnej kwoty wolnej od zajęcia egzekucyjnego dla osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą. Wystąpienie to jako dotyczące zmiany przepisów wypełnia definicję petycji i z tego względu podlega rozpatrzeniu w tym trybie.

Obowiązujący stan prawny

¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 870.

Zobowiązany w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym może, w obowiązującym stanie prawnym, skorzystać ze środków ochrony przewidzianych w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji², zwanej dalej „u.p.e.a.”.

Zgodnie z zasadami wyrażonymi w art. 7 § 1 i 2 u.p.e.a. organ egzekucyjny stosuje środki egzekucyjne przewidziane w ustawie i są to środki, które prowadzą bezpośrednio do wykonania obowiązku, a spośród kilku takich środków – środki najmniej uciążliwe dla zobowiązanego. Zobowiązanemu, który uzna, że środek zastosowany przez organ egzekucyjny jest zbyt uciążliwy, służy skarga na czynność egzekucyjną (art. 54 § 1 pkt 2 u.p.e.a.). Przy czym w uzasadnionych przypadkach w związku z wniesieniem skargi na czynność egzekucyjną możliwe jest wstrzymanie dalszej realizacji tego środka (art. 54 § 7 u.p.e.a.).

Administracyjne postępowanie egzekucyjne prowadzone jest zgodnie z zasadą poszanowania minimum egzystencji. W toku egzekucji zasadę tę realizują m. in. art. 8 § 1 i 1a u.p.e.a. Określają one przedmioty, wierzytelności i prawa majątkowe, które z mocy prawa nie podlegają egzekucji. Ochronie podlegają także świadczenia pieniężne przewidziane w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym (art. 10 § 1 u.p.e.a.) oraz świadczenia i dodatki wskazane w art. 10 § 4 u.p.e.a., jak np. świadczenia rodzinne, wychowawcze, czy dodatki rodzinne i pielęgnacyjne.

Przepisy pozwalają również organowi egzekucyjnemu, na podstawie art. 13 u.p.e.a., zwolnić z egzekucji na wniosek zobowiązanego i ze względu na jego ważny interes określone składniki majątkowe zobowiązanego.

Natomiast zgodnie z art. 23 § 6 u.p.e.a., organ sprawujący nadzór nad organem egzekucyjnym może, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, wstrzymać z urzędu, na czas określony, czynności egzekucyjne lub postępowanie egzekucyjne.

U.p.e.a. umożliwia również pozostawienie zajętych ruchomości pod dozorem zobowiązanego, któremu służy prawo zwykłego ich używania niepowodującego utraty wartości ruchomości (art. 100 § 1 i art. 101 § 1 u.p.e.a.). W przypadku osoby prowadzącej działalność gospodarczą ten instrument może pozwolić na dalsze wykonywanie działalności i osiąganie dochodów.

Zgodnie z art. 9 § 1 u.p.e.a. wynagrodzenie ze stosunku pracy podlega egzekucji w zakresie określonym w przepisach Kodeksu pracy. Osoba prowadząca działalność gospodarczą w toku administracyjnego postępowania egzekucyjnego nie jest co do zasady objęta ochroną przewidzianą w przepisach ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy³. Nie jest bowiem zatrudniona na podstawie umowy o pracę i nie otrzymuje wynagrodzenia od pracodawcy. Jednak u.p.e.a. zapewnia ochronę niektórych należności przypadających osobom prowadzącym działalność gospodarczą zbliżoną do ochrony zapewnionej pracownikom etatowym na podstawie art. 9 § 2, zgodnie z którym:

przepis § 1 stosuje się odpowiednio do należności członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i członków ich rodzin z tytułu pracy w spółdzielni oraz wszystkich świadczeń powtarzających się, których celem jest zapewnienie utrzymania.

Świadczenia powtarzające się, których celem jest zapewnienie utrzymania, czyli świadczenia zbliżone charakterem do wynagrodzenia za pracę, korzystają

² Dz. U. z 2025 r. poz. 132, z późn. zm.

³ Dz. U. z 2025 r. poz. 277.

zatem z odpowiednio stosowanej ochrony zapewnionej wynagrodzeniom ze stosunku pracy.

Organ egzekucyjny, dokonując zajęcia wierzytelności u kontrahenta osoby prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą, nie ma informacji o charakterze wypłacanych świadczeń. Jeżeli świadczenia te stanowią świadczenia powtarzające się, których celem jest zapewnienie utrzymania, to podlegają one ochronie na zasadach analogicznych do wynagrodzenia za pracę. W takim przypadku należy zwrócić się do organu egzekucyjnego z odpowiednią informacją i wnioskiem o zastosowanie ochrony przewidzianej w art. 9 § 2 u.p.e.a.

Stanowisko do postulatów zawartych w petycji

W opinii Ministerstwa Finansów wskazane powyżej środki ochrony wynikające z u.p.e.a. zapewniają w toku postępowania egzekucyjnego każdemu, również osobie prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą, poszanowanie zasady minimum egzystencji. Należy podkreślić, że zobowiązany w każdym czasie może wnieść o zwolnienie z egzekucji określonych składników majątkowych (art. 13 u.p.e.a.). Natomiast ochronę należności przypadających osobom prowadzącym działalność gospodarczą zbliżoną do ochrony zapewnionej pracownikom etatowym zapewnia obecnie art. 9 § 2 u.p.e.a., który zasady ochrony wynagrodzenia ze stosunku pracy rozciąga na świadczenia powtarzające się, których celem jest zapewnienie utrzymania.

Wobec powyższego w opinii Ministerstwa Finansów nie jest uzasadnione wprowadzanie w przepisach u.p.e.a. zmian zmierzających do zwiększenia zakresu ochrony zobowiązanego przed egzekucją. Obowiązujące przepisy są w tym zakresie wystarczające i realizują zasadę poszanowania minimum egzystencji, mając jednocześnie na względzie podstawowy cel administracyjnego postępowania egzekucyjnego, jakim jest przymusowe wykonanie obowiązku publicznoprawnego niewykonanego dobrowolnie.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Beata Rogowska-Rajda

Dyrektor

Departament Systemu Podatkowego
w Ministerstwie Finansów

KLAUZULA INFORMACYJNA dotycząca przetwarzania danych osobowych w związku z wniesionymi do Ministerstwa Finansów skargami, wnioskami i petycjami znajduje się na stronie internetowej MF pod adresem:

<https://www.gov.pl/web/finanse/petycje-zalatw-sprawie>